יום א', כ"ה בתשרי תשס"ח (07 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

כאשר שיגר סמואל מורס את הטלגרם הראשון בהיסטוריה, בו רשם: "מה יצר האלוקים?" ["What hath G-d wrought?"], הוא לא התכוון לפרשה הפותחת את ספר "בראשית", על בריאת העולם, שאותה קראנו בתורה אתמול, אלא למילה אחת שמופיעה בה: "וְכִבְשֻׁהָ": "וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹקִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹקִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת-הָאָרֶץ, וְכִבְשֻׁהָ; וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל-חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל-הָאָרֶץ."
מילה זו טומנת בחובה את הציווי האלוקית לפתח את העולם הגולמי שהוא נותן לנו בהתחדשות המתמדת של הבריאה כל יום ויום. עם זאת, מורס לא היה קורא עתידות, ולא היה יכול לחזות מה יהיה עתידה של התגלית המהפכנית שלו. בהמצאתו, יכול היה איש ליצור קשר מילולי עם רעהו – לראשונה בתולדות האנושות – מבלי לראות אותו – וכן למרחקים שרק הדמיון היה יכול להגביל אותו.

"המשנה ב'תענית' אומרת: "בשלשה במרחשון שואלין את הגשמים (אומרים "ותן טל ומטר לברכה" בברכת השנים בתפילת העמידה), רבן גמליאל אומר בשבעה בו", ונפסקה הלכה כרבן גמליאל, והטעם הוא שיעברו ט"ו (15) ימים אחרי החג (חג הסוכות), כדי שיספיק אחרון שבישראל לחזור לביתו. ... ויש לשאול, מדוע ממתינים בימינו מלשאול גשמים עד ליל ז' במרחשוון, והלוא בזמן הזה בטל הטעם כדי שיגיע האחרון (של עולי הרגל לירושלים) שבעם ישראל לנהר פרת, שהרי כיום ניתן להגיע לקצה העולם תוך מספר שעות במטוס? שאלה זו שאל הר"ן בתקופתו, הרי אין היום בית המקדש (לדאבוננו!), ואין עולי רגלים, ובטל טעם שיגיע אחרון שבעם לנהר פרת? והוא עונה: "ומדבריהם (של חז"ל) צריכים לומר שנפסקה הלכה כרבן גמליאל אפילו לאחר החורבן לפי שהיו מתאספים בכל הסביבות לירושלים, ומפני העולים הללו ראוי שנאחד את השאלה בז' במרחשוון". כלומר, גם לאחר החורבן היו עולים לירושלים."
[http://www.yeshiva.org.il/midrash/shiur.asp?id=4108]

אך, אם היום – בלחיצת כפתור אחד – ניתן לדבר עם קרובים וחברים בכל מרחק שהוא, מקצהו של עולם לקצהו השני (ש. אם העולם 'עגול', היכן הקצוות האלה...?) ולא רק, אלא אפשר גם לראות אחד את השני, אזי באותם הימים שהגיעו כל עם ישראל לירושלים כדי לראות את פני ה', ולראות ולחדש קשר איש עם רעהו – בשעה שנסתיים החג וכל אחד חזר למקומו הוא...
לא היה קשר בין היהודים בארצות הפזורה שלהם אלא דרך שליחים בלבד. קשר ישיר לא היה. דבר כזה אולי לא הטריד עמים אחרים של העולם העתיק, אבל תקשורת היא חיונית לקיום עם ישראל. לא רק התקשורת ה'אל-חוטית' עם בורא העולם, דבר שתמיד היה ותמיד יהיה. אלא התקשורת הבין-אישית: דברים שחשובים להפיץ בין קהילות שונות: מתי יחול ראש חודש וכן חגי ישראל, תקנות ופסקי הלכה שונים שכל העולם היהודי צריך לדעת אותם, וכד'.
ברוך ה', ובעזרת ה', הגענו עד הלום, ואנחנו זוכים לשמור על קשר עם כל אחד. אך מוטב לנו – דווקא בתקופה הזאת, עד שהאחרונים מעולי הרגל היו חוזרים לארצם – מוטב לנו להעריך את הנס הזה, כי פעם לא היה...

שבוע טוב!

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל